

hed; der er talt meget om at spænde Livremmen ind. Dette er rigtigt overfor Forbruget; der skal man spænde Livremmen ind. Men der er en gammel god Sætning, der hedder, at man skal leve under sin Stand, man skal klæde sig efter sin Stand, men man skal bo over sin Stand. Intet vilde være gavnligere for hele vort Samfund, om dette gamle Ord bedre kunde komme til sin Ret, end det har kunnet tidligere.

Niels Petersen: Jeg er enig med Venstres ærede Ordfører Hr. Hagbart Berg i, at der ikke er Anledning til at dvæle ved mange Enkeltheder i det foreliggende Lovforslag. Alle de Spørgsmaal, der hænger sammen med Huslejesagen, har vi Aar efter Aar haft Lejlighed til at drøfte i Enkeltheder, og at gaa i Enkeltheder her ved første Behandling er der saa meget mindre Anledning til, som Sagen vil blive drøftet i et Udvalg. Jeg skal derfor straks vende mig til det Hovedspørgsmaal, her foreligger, det Spørgsmaal, hvorom der ikke kunde opnaas Enighed mellem Grundejernes og Lejernes Organisationer, med andre Ord § 6 B i det foreliggende Lovforslag. Ved Bestemmelserne heri gives der Adgang til en almindelig Lejestigning uden Nævnets Mellekomst, alene i Henhold til Ejerenes Diktat. En saadan Bestemmelse om en almindelig Lejestigning paa 30 pCt. i Forhold til Lejen i 1914 vil være en meget uheldig, jeg kunde fristes til at sige urimelig Bestemmelse, der vil komme til at virke paa en højst uretfærdig Maade. Sagen er nemlig den, at der aldeles ikke tages individuelle Hensyn her. Det er muligt, at der er Tilfælde, hvor en Forhøjelse paa disse 30 pCt. i Forhold til Lejen i 1914 kan være rimelig for at skaffe den Ejer, der har vedligeholdt sin Ejendom paa en passende og forsvarlig Maade, Vederlag herfor. Men, som jeg sagde, der bliver ingen individuelle Hensyn taget her, Hensyn, som Nævnet kunde tage, hvis de skulde adspørges og stod fuldkommen frit. Der gives derimod Adgang til en almindelig Lejestigning paa disse 30 pCt., ganske uden Hensyn til hvorledes Ejeren har stillet sig.

Det er derfor, jeg i højeste Grad maa beklage, at den højtærede Minister her har fulgt et Mindretal i Boligkommissionen, det — hvad skal jeg sige — det mest ensidige grundejervænlige Mindretal i Boligkommissionen. For det, der sker herigennem, er det, der mindst af alt skulde ske, nemlig at man begunstiger Ejendomsspekulanterne paa en ganske urimelig Maade.

Ved Siden af saadanne Ejere, som har vedligeholdt deres Ejendom paa rimelig og passende Maade, og for hvis Vedkommende der slet ikke er noget urimeligt i en Forhøjelse af Lejen som den foreslaede, staar nemlig den lange Række af Ejere, som i Krigsperioden er optraadt simpelt hen som Ejendomsspekulanter; jeg tænker paa de talrige Tilfælde, hvor en Ejendom er gaaet fra Haand til Haand, og Reparationer — i alt Fald Reparationer, der betyder noget — aldeles ikke har fundet Sted. Det er her de forsømte, slet vedligeholdte Lejligheder, det drejer sig om. Her har Forholdet i mange Tilfælde stillet sig saaledes, at Ejeren Gang paa Gang har faaet Lejen forhøjet ved overfor Nævnet at erklære, at Pengene skulde bruges til Udførelse af de nødvendige Reparationer; men naar saa denne Forhøjelse er blevet bevilget af Nævnet, har der ingen eller saa godt som ingen Reparationer fundet Sted, og kort Tid derefter sælger vedkommende Ejer Ejendommen til en ny Ejer, som paa ny henvender sig til Nævnet, for nu er jo Reparationerne blevet endnu mere paatrængende, end de var før. Det er saadanne Ejendomsspekulationer, man under den nuværende Bolignød finder Anledning til at begunstige gennem denne Bestemmelse, efter min Mening paa en ganske utilbørlig Maade; og man gør det, som det ogsaa blev fremhævet af Socialdemokratiets Ordfører (Simonsen), netop paa et Tidspunkt, hvor et Pristald er i Færd med at indtræde. Paa dette Tidspunkt giver man de Ejendomsspekulanter, som nu har skaffet sig en Ejendom, efter at den er gaaet fra Haand til Haand, Adgang til en almindelig Forhøjelse paa 30 pCt. i Forhold til Lejen i 1914, uden at Nævnet faar Lejlighed til at prøve, om der egentlig er nogen som helst Anledning til Forhøjelsen.

Jeg er klar over, at man herimod vil indvende: Lejerne har dog en Klageret. Det er rigtigt, de har en Klageret; men denne Klageret er efter min Mening lidet eller intet værd under den nuværende Situation, hvor Lejerne stadig skræmmes ved Talen om, at det, det nu drejer sig om, er en Afvikling af hele Huslejelovgivningen, saaledes at Lejerne ved, at nu staar de omtrent overfor den yderste Frist. Nu foreslaas det ganske vist i det foreliggende Lovforslag at forny Huslejeloven for endnu et Aar; men den 1. April 1922 er der, frygter man, Sandsynlighed for, at Ejeren staar med den fulde Ret til at optræde overfor Lejeren, som han vil, paa et Tidspunkt, hvor Bolignøden er af en saadan Beskaffen-